

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาหัวข้อเรื่องการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) (Covey, 2004)

Stephen R. Covey ได้นำเสนอหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People) ครั้งแรกในปี ค.ศ.1989 และได้นำเสนอฉบับใหม่ (New Edition) ในปี ค.ศ.2004 โดย 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เป็นการถ่ายทอดแนวคิดและหลักการในการปฏิบัติตามลักษณะนิสัยที่ดี เพื่อให้ผู้ปฏิบัติประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง ทั้งในชีวิตส่วนบุคคลและการทำงาน อุปนิสัยทั้ง 7 ประการ จะทำให้มนุษย์เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะการเป็นผู้มีมโนธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และสามารถผนึกพลังร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะทำให้เกิดกำลังใจที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับชีวิต เมื่อนำหลักการเหล่านี้มาปฏิบัติจนกลายเป็นอุปนิสัยพื้นฐานของตนเองแล้ว ก็จะนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน (Be Proactive)

เป็นจุดเริ่มต้นของชีวิต กล่าวคือ ในฐานะความเป็นมนุษย์ จะต้องสามารถรับผิดชอบชีวิตตัวเอง รวมถึงพฤติกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งจากการตัดสินใจของเรา เราจึงต้องเป็นผู้ริเริ่มและรับผิดชอบต่อผลกระทบต่างๆ อย่างที่เกิดขึ้น การกระทำของเราย่อมเกิดจากการเลือกของเราเอง อยู่บนพื้นฐานของคุณค่ามากกว่าผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก ดังนั้นคนที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้ามากระทบกับตัวไปทันทีจะเรียกว่าคนรีแอกทีฟ ที่กระทำทุกอย่างอยู่บนพื้นฐานของการใช้อารมณ์และความรู้สึกเท่านั้น แต่ถ้าใช้สติในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ จะเรียกว่าเป็นคน โปรแอกทีฟ ดังนั้น โปรแอกทีฟจะเป็นการตอบสนองด้วยทางเลือก

ที่อยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ ขับเคลื่อนสิ่งต่างๆ ด้วยค่านิยมในใจที่คอยกำกับให้ผลิตผลงาน
ชั้นดีมีคุณภาพ และเป็นสิ่งที่ทำให้คนเป็นมนุษย์ที่ดีด้วย

อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ (Begin with the End in Mind)

การเริ่มต้นด้วยจุดมุ่งหมายภายในใจ เป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองก่อน รู้
เป้าหมายอย่างชัดเจนว่าต้องการอะไร ต้องการจะไปไหน เพื่อจะได้เข้าใจว่าตนเองจะต้องขยับไปสู่
ทิศทางที่ถูกต้องได้อย่างไร การกำหนดเป้าหมายไว้ในใจจะเป็นสิ่งที่ใช้ตรวจสอบทุกสิ่งทุกอย่างใน
ชีวิต ไม่ว่าจะพฤติกรรมในวันนี้ หรือวันข้างหน้าจะต้องสอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดไว้ในใจ วิธีที่มี
ประสิทธิผลมากที่สุดก็คือ การสร้างปณิธานส่วนบุคคล ซึ่งปณิธานนี้จะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจ
ความสนใจเฉพาะสิ่งที่ตนเองต้องการเป็นและต้องการทำ หากคำปณิธานส่วนบุคคลนี้อยู่บน
รากฐานหลักการที่ถูกต้องและความเป็นจริงแล้วนั้น จะทำให้ปณิธานกลายเป็นมาตรฐานสำหรับ
บุคคลนั้นและเป็นเข็มชี้นำชีวิต การสร้างปณิธานส่วนบุคคลนั้นจะต้องเริ่มที่จุดศูนย์กลาง ซึ่ง
จุดศูนย์กลางนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดของความมั่นคงซึ่งเป็นตัวแทนสำนึกของคุณค่าในตัว และเป็น
หลักที่ช่วยยึดเหนี่ยวจิตใจ ช่วยควบคุมการตัดสินใจและการกระทำ ปัญญาเป็นมุมมองที่มีต่อชีวิต
มีพลังอำนาจซึ่งเป็นแรงขับเคลื่อนทำงานให้สำเร็จ เมื่อใดที่องค์ประกอบในการดำเนินชีวิตมีความ
สอดคล้องกลมกลืนกัน ก็จะก่อเกิดบุคลิกภาพสง่างามได้สมดุลและงดงามเปี่ยมด้วยบุรณภาพ

อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน (Put First Things First)

เป็นอุปนิสัยในการบริหารจัดการตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ดำรงชีวิตโดยทำทุกอย่าง
ตามลำดับความสำคัญ เป็นการจัดระเบียบวินัยของชีวิต เพื่อทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จ อาจกล่าวได้ว่า
เป็นหัวใจของการบริหารเวลา ดังนั้นการบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด จะต้อง
ให้ความสำคัญไปที่การจัดการงานสำคัญแต่ไม่เร่งด่วน หากสามารถจัดการตารางเวลาให้สามารถ
ทำงานที่สำคัญแต่ไม่เร่งด่วนได้ จะช่วยทำให้ชีวิตมุ่งไปสู่จุดหมายได้อย่างรวดเร็วและประสบ
ผลสำเร็จ

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ (Think Win/Win)

แนวคิดแบบชนะ / ชนะ ไม่ถือเป็นเทคนิคอย่างหนึ่ง แต่เป็นปรัชญาโดยรวมที่มนุษย์พึง
ปฏิบัติต่อกัน เป็นการมองว่าชีวิตควรเป็นไปเพื่อความร่วมมือร่วมใจไม่ใช่เพื่อการแข่งขัน เพราะ
ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้หมายความว่าต้องทำให้คนอื่นหนึ่งเสียหายหรือต้องแย่งชิงจากคน
อื่น ทักษะคิดแบบ ชนะ-ชนะ บอกไว้ว่า เรามีทางเลือกเสมอ และมีทางออกที่ดีสำหรับทั้งสองฝ่าย

ซึ่งจะต้องเกิดอยู่บนพื้นฐานของทัศนคติที่ดีและต้องการให้ได้ประโยชน์เท่าเทียมกันทั้งสองฝ่ายในระยะยาว ในบางครั้งฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจจะต้องเสียเปรียบก่อน แต่ในที่สุดแล้วเมื่อดำเนินการตามแผนทั้งหมดแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะต้องได้ประโยชน์ทั้งคู่เท่าๆ เทียมกัน

อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา (Seek First to Understand, Then to be Understood)

เป็นอุปนิสัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารระหว่างบุคคล การที่จะต้องทำความเข้าใจผู้อื่นก่อนนั้น ถือเป็น การเปลี่ยนกรอบความคิดครั้งใหญ่ เพราะธรรมชาติของคนจะมีนิสัยที่ต้องการให้ผู้อื่นมาเข้าใจเราก่อน แต่ในความเป็นจริงแล้วการที่เราพยายามเข้าใจคนอื่นก่อนนั้น ง่ายกว่าการที่จะทำให้อื่นเข้าใจเรา หลักการที่จะทำให้เราเข้าใจคนอื่นได้ง่ายนั้นจะต้องเริ่มต้นด้วยการฟัง คือ ฟังอย่างพยายามทำความเข้าใจ โดยเข้าไปอยู่ในความคิดในใจของเขาและร่วมรับรู้ความรู้สึกของเขา เมื่อเราเข้าใจคนอื่นได้อย่างลึกซึ้งกว่าเดิม จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวเขามากขึ้น ก็จะเกิดเป็นความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างแท้จริง เมื่อเราเข้าใจเขา เราก็จะรู้ว่าเขาคิดอย่างไร มีพื้นฐานอย่างไร เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว กาลต่อมาที่เราจะพูดเพื่อให้เขาเข้าใจในส่วนของเราก็จะเป็นเรื่องที่ยง่ายขึ้น

อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง (Synergize)

เป็นการผนึกพลังระหว่างอุปนิสัย 5 ประการแรกมารวมกันเป็นหนึ่งเดียว เป็นการยอมรับความแตกต่างที่เกิดขึ้นให้ได้ เพราะคนเรามักอยู่ในมุมของตัวเอง ไม่ยอมรับความเห็นของผู้อื่น ถ้าเราเปิดใจยอมรับความเห็นที่แตกต่างได้ นั่นย่อมนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่คาดไม่ถึง คือ 1 + 1 ต้องมากกว่า 2 นั่นเอง การที่เราจะทำอย่างที่ได้กล่าวมาแล้วได้ ก็จะต้องยอมรับในความแตกต่างของคนอื่น และพยายามมองว่าความต่างนั้นน่าจะมีประโยชน์มากกว่าโทษ และนำข้อดีของความต่างนั้นมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด โดยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ด้วยกัน เพื่อทำให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุด

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ (Sharpen the Saw)

ลับเลื่อยให้คมเสมอ คือ การหมั่นเติมพลังให้ชีวิตในทุกๆ มิติของตนเอง ได้แก่ ด้านกายภาพ เป็นการดูแลสุขภาพร่างกาย ออกกำลังกายอยู่เสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และพักผ่อนให้เพียงพอ ด้านจิตวิญญาณ เป็นการมีสติและมีสมาธิในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง

ด้านสติปัญญา เป็นการหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอและมีการวางแผนการดำรงชีวิตในอนาคต และด้านสังคม/อารมณ์ เป็นการให้บริการร่วมรับรู้ความรู้สึก ฝึกพลังประสานความต่าง และความมั่นคงในใจ การลับเลื่อยให้คมเสมอจึงถือได้ว่าเป็นการพัฒนาและปรับปรุงตนเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้ชีวิตมีความแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น พร้อมต่อสิ่งต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ

จากหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของ Stephen R. Covey ดังที่ได้กล่าวมานั้นนับว่าเป็นหลักการที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันเพื่อให้มีความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิต ซึ่งหลักการนี้เป็นการพัฒนาที่อุปนิสัย ทำให้เกิดความยั่งยืน ไม่ว่าจะเป็อุปนิสัยการชนะใจตนเอง พัฒนาสู่อุปนิสัยเพื่อชนะใจผู้อื่นและอุปนิสัยปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ไม่ใช่แค่สร้างบุคลิกภาพที่ฉาบฉวย แต่เป็นการสร้างให้เกิดเป็นนิสัยคิดตัว ซึ่งเป็นการง่ายต่อการนำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานหรือการดำเนินชีวิตอย่างยั่งยืน

การดำเนินการตามหลักสูตร ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตจากระยะเวลาการศึกษา 4 ปี มาเป็นระยะเวลาการศึกษา 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2547 ใน 14 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาฝรั่งเศส สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา บริหารธุรกิจ คหกรรมศาสตร์ อุตสาหกรรมศึกษา เกษตรกรรม พลศึกษา และสุขศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ นอกจากนั้นแล้วในปีการศึกษา 2548 ทางคณะศึกษาศาสตร์ได้เพิ่มหลักสูตรใหม่อีก 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาศิลปศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้มีการปฏิรูปการศึกษา และสอดคล้องกับที่ประชุมคณบดีคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์ ที่ต้องการให้อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีความเข้มข้นในด้านเนื้อหาความรู้ กลวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพครูนานขึ้นเพื่อให้ นักศึกษาได้บูรณาการความรู้ ความสามารถในการทำงานวิชาชีพครูในสภาพที่เป็นจริง

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต 5 ปีนั้น คณะศึกษาศาสตร์ได้กำหนดเป้าหมายหลักไว้ 3 ประการด้วย คือ

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยผสมผสานภาคทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ สร้างความรู้เอง โดยการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมการทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกันเป็นทีม
2. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้เฉพาะทาง สามารถประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี

3. มุ่งปลูกจิตสำนึกของความเป็นครู ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ การรับแบบอย่างที่ดี จากผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน

ในการปรับเปลี่ยนและสร้างหลักสูตรใหม่ครั้งนี้ ปรากฏว่าในหลักสูตรต่างๆ มีจำนวน หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรระหว่าง 172- 175 หน่วยกิต โดยในแต่ละหลักสูตรมีโครงสร้าง หลักสูตร เหมือนกัน ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 32 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต
2.1 หมวดวิชาแกน หรือพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 50 หน่วยกิต
2.2 หมวดวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 60 หน่วยกิต
2.3 หมวดวิชาโท	ไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

นอกจากคณะศึกษาศาสตร์จะได้ทำการปรับเปลี่ยนจำนวนหน่วยกิตแล้ว ยังได้ทำการ ออกแบบกระบวนการวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการวิชาพื้นฐานวิชาชีพที่ได้ทำการวิเคราะห์และ สังเคราะห์มาจากเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้เป็นกระบวนการวิชาใหม่ ทั้งหมด เช่น กระบวนการศึกษาศึกษาและสิ่งแวดล้อมในสังคมโลกาภิวัตน์ กระบวนการแหล่ง เรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษา กระบวนการวิจัยชั้นเรียน และกระบวนการศิลปวัฒนธรรมศึกษา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม มีสิ่งที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรครั้งนี้ คือ คณะได้ เพิ่มกระบวนการวิชาชีพครูออกเป็น 2 กระบวนวิชา คือ กระบวนการปฏิบัติงานวิชาชีพครู 1 ซึ่งเป็นกระบวนการบังคับในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร มีจำนวนหน่วยกิต 6 หน่วยกิต และ เป็นกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทั้งหมด การลงทะเบียนในวิชานี้ นักศึกษา จะต้องเรียนครบทุกกระบวนการวิชาตามหลักสูตร ของสาขาวิชาต่างๆ โดยการเรียนวิชานี้เน้นการ บูรณาการประสบการณ์ทั้งหมดของนักศึกษา เพื่อประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ตามบทบาทและ หน้าที่ที่ครูพึงปฏิบัติ เสริมสร้างเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และความตระหนักต่อวิชาชีพครูใน ฐานะที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง รวมทั้งกระบวนการปฏิบัติงานวิชาชีพครู 2 ซึ่งเป็นกระบวนการ บังคับ ในหมวดวิชาเฉพาะของหลักสูตร มีจำนวนหน่วยกิต 6 หน่วยกิต และเป็นกระบวนการที่ เน้นการปฏิบัติงานในสถานศึกษาทั้งหมดเช่นกัน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดที่นักศึกษาที่ลงทะเบียน กระบวนวิชานี้จะต้องมีการปฏิบัติการทำวิจัยชั้นเรียนประกอบการทำหน้าที่อื่นๆ ไปด้วย

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ ได้ดำเนินงานตามมาตรฐานกิจการนักศึกษาและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในด้านการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาการของนักศึกษา ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย คุณธรรมและจริยธรรม คณะศึกษาศาสตร์จึงได้มีการจัดกิจกรรมนักศึกษา ในโครงการต่างๆ ที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพนักศึกษา

1. โครงการกิจกรรมรับน้องใหม่
2. โครงการกีฬาภายในคณะศึกษาศาสตร์
3. โครงการควบคุมดูแลกิจกรรมต้อนรับน้องใหม่
4. โครงการรับน้องขึ้นดอย
5. โครงการกิจกรรมเชียร์
6. โครงการค่ายน้องใหม่ศึกษาศาสตร์
7. โครงการผู้บริหารคณะพบผู้ปกครองนักศึกษาใหม่
8. โครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง ความเป็นครูกับมารยาททางสังคม
9. โครงการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา
10. โครงการเปิดกล่องซอล์
11. โครงการรับขวัญบัณฑิต
12. โครงการติดตามผลการจัดกิจกรรมสานฝันและแนะแนว
13. โครงการสัมมนาคณะกรรมการบริหารสโมสรนักศึกษา
14. โครงการรดน้ำคำหัวหน้าคณาจารย์คณะศึกษาศาสตร์

การจัดกิจกรรม/โครงการขององค์กรนักศึกษา

กิจกรรมเสริมหลักสูตร

1. โครงการเปิดประตูสู่ศึกษา
2. โครงการพี่น้องคุณครูจูงมือขึ้นดอย
3. โครงการรับน้องขึ้นดอย
4. โครงการฮับขวัญแก้วตำนาน้องเหล่าศึกษาศาสตร์
5. โครงการเปิดบ้านเปิดความรู้เปิดประตูสู่ศึกษาศาสตร์
6. โครงการกีฬาฮาสศึกษาศาสตร์
7. โครงการวันสำคัญทางพุทธศาสนา

8. โครงการพื้ตวัน้อง
9. โครงการ Spirit Sport Day
10. โครงการ Thank more
11. โครงการวันเด็กอาสา

กิจกรรมนันทนาการ

1. โครงการสานสัมพันธ์น้องพี่ภายในภาควิชา
2. โครงการพื้ตวัน้องสัมพันธ์ประจำปี
3. โครงการกีฬานันทนาการ
4. โครงการเสริมสร้างทักษะทางสังคมสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉันทวรงค์ ประหยัดผล (2549) ได้ศึกษาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงใหม่, เชียงราย, แพร่, น่าน, พะเยา, ลำพูน, ลำปาง และแม่ฮ่องสอน จำนวน 139 คน โดยใช้แบบสอบถามลักษณะทางประชากร แบบวัดอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูง และแบบสอบถามความสำเร็จในงานของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษา และมีสมมติฐานการวิจัย คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน มี 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งแตกต่างกัน ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานสูง ปานกลาง และต่ำ เพื่อหาความสัมพันธ์เปรียบเทียบกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งตามหลักการของ Covey (1989) ประกอบด้วยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ การทำสิ่งสำคัญก่อน การคิดแบบชนะ/ชนะ การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา การผนึกพลังประสานความต่าง และการปล่อยใจให้คมอยู่เสมอ แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียวพบว่า อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน มี 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่ระดับความสำเร็จในงานสูงมีระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะและอุปนิสัยที่ 7 การปล่อยใจให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับสูงที่สุด อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 5 การ

เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราและอุปนิสัยที่ 6 การฉีกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับปานกลาง อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่ระดับความสำเร็จในงานต่ำมีระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน และอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การฉีกพลังประสานความต่างและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง

พรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะนิสัย 7 ประการของบุคคลที่มีประสิทธิผลในการทำงานตามหลักการของ Covey ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีของ Michael J. Kirton ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือ พยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยสังกัดภาควิชาพยาบาลศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติจำนวน 315 คน ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้างานตามหลักการของ Bass (1985) และศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ทฤษฎี The Adaption Innovation Theory (A-I Theory) ของ Kirton (1994) ที่มีหลักการที่สำคัญ คือ รูปแบบการคิดที่แตกต่างกันของบุคคล นำไปสู่พฤติกรรมการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาที่ต่างกัน และทฤษฎีการปรับ-การสร้างใหม่ (The Kirton Adaption – Innovation Inventory: KAI) ของ Kirton (1976) โดยมีสมมติฐานการวิจัยเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง คือ ลักษณะนิสัย 7 ประการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์แบบปรับตัวของพยาบาล และลักษณะนิสัย 7 ประการอย่างน้อย 1 ลักษณะนิสัยสามารถพยากรณ์รูปแบบความคิดสร้างสรรค์ การศึกษานี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาพบว่า พยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติมีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะและอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับสูง ส่วนอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราและอุปนิสัยที่ 6 การฉีกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับปานกลาง ลักษณะนิสัย 7 ประการยกเว้นอุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรามีความสัมพันธ์ทางบวกกับรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ แบบปรับตัวและแบบสร้างใหม่

จิรัชยา จงประเสริฐ (2551) ทำการศึกษา 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งของนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษา 5 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจ หลักสูตรบริหารธุรกิจสำหรับผู้บริหาร หลักสูตรบัญชี หลักสูตรการจัดการอุตสาหกรรม และหลักสูตรการตลาด เพื่อ

ทดสอบความแตกต่างระหว่างพื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัย 7 ประการ กับเพศ อายุ และหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร ซึ่งจากการศึกษาพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วยมากกับทั้ง 9 องค์ประกอบ คือ ด้านพื้นฐานทางอารมณ์ ความสมดุลของการดำเนินชีวิตและอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ อีกทั้งหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ไม่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบด้านพื้นฐานทางอารมณ์ แต่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อองค์ประกอบด้านความสมดุลของการดำเนินชีวิต ส่วนผลการทดสอบอิทธิพลของประเภทหลักสูตรที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนต่อความสำคัญของอุปนิสัยทั้ง 7 ประการ พบว่า ประเภทหลักสูตรมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ออุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 3 การทำสิ่งสำคัญก่อน อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างและอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอ

รัชชรัตนัญ เกียรติไชยากร (2553) ทำการศึกษาการวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้หลักการเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ นักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ชั้นปีที่ 4 ถึงชั้นปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 240 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 แบบประเมินตนเอง ที่นำมาจากแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Stephen R. Covey แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว การวิเคราะห์พหุคูณ การและวิเคราะห์กลุ่ม เพื่อทำการศึกษาระดับอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง 7 ประการ ตามหลักการของ Stephen R. Covey และเปรียบเทียบ หากความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยภาพรวมในทุกอุปนิสัยอยู่ในระดับมาก โดยมีอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.68 รองลงมาเป็นอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะและอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 อุปนิสัยที่ 5 การเข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 อุปนิสัยที่

2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 6 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ตามลำดับ โดยอุปนิสัยทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นอุปนิสัยที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ยกเว้นอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับค่อนข้างมาก และกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีอุปนิสัยชัยชนะในสังคม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 ระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 และอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน และจากการทดสอบทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 พบว่า อุปนิสัยส่วนมากมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ยกเว้นอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ในระดับน้อย และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己อื่นเข้าใจเรา มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงสมดุลในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ ในระดับน้อย ส่วนอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว มีความสัมพันธ์กับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมในระดับสูง อีกทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวและอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคม มีความสัมพันธ์กับระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ในระดับสูงมาก นอกจากนั้นแล้วยังพบว่าคุณลักษณะทั่วไปที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ทำให้ระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์ชั้นคลินิกแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ ลำดับในครอบครัว ช่วงจำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง